

Uchwała Nr 17
Podkarpackiej Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego
z dnia 3 czerwca 2019 r.

w sprawie przewlekłości postępowań sądowych

Na podstawie art. 42 ust.1 pkt 1 lit. a i ust.1a, ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018, poz. 2232 z późn. zm.)

Podkarpacka Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego,
uchwała, co następuje:

§ 1

1. Przyjmuje się stanowisko Podkarpackiej Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego **w sprawie przewlekłości postępowań sądowych.**
2. Stanowisko, o którym mowa w ust. 1 stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

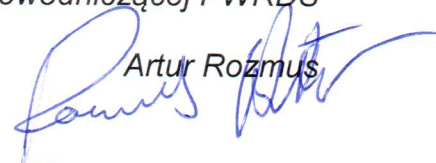
§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącej Podkarpackiej Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Z up. Przewodniczącej PWRDS

Artur Rozmus

Wiceprzewodniczący
Podkarpackiej Wojewódzkiej
Rady Dialogu Społecznego

Stanowisko
Podkarpackiej Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego
w sprawie przewlekłości postępowań sądowych

Podkarpacka Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego podziela zaniepokojenie przedsiębiorców znaczną przewlekłością postępowań sądowych, w szczególności w zakresie prowadzenia spraw rejestrowych w postępowaniach o wpis do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, postępowaniach wieczystoksięgowych oraz postępowaniach o zapłatę należności.

Należy wskazać, iż istotnym elementem pewności obrotu gospodarczego, która to pewność jest jednym z podstawowych warunków prowadzenia efektywnej i bezpiecznej działalności gospodarczej jest zapewnienie skutecznego dochodzenia i ochrony słuszych praw na drodze sądowej oraz w innych postępowaniach sądowych. Elementem zaś skutecznego dochodzenia i ochrony tych praw jest odpowiednia dynamika i brak zwłoki w prowadzeniu postępowań sądowych.

W przypadku postępowań o wpis do Rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego (KRS) prowadzonych np. w sprawie zmian umowy spółek, w tym podwyższenia kapitału zakładowego spółki, zmian w zakresie zarządu spółki, zmian adresu siedziby – brak niezwłocznego rozpatrzenia wniosku w wielu przypadkach powoduje lub stwarza realne ryzyko poniesienia istotnych szkód majątkowych ponieważ:

- uniemożliwia, utrudnia lub opóźnia realizację zamierzeń biznesowych lub
- powoduje niezgodność faktycznego stanu prawnego ze stanem ujawnionym w rejestrze sądowym w zakresie istotnych danych i informacji dotyczących spółek (np. adresu siedziby) co może zostać wykorzystane przez podmiot trzeci.

Biorąc pod uwagę powyższe, a także wobec faktu, iż zgodnie z uzyskanymi od przedsiębiorców informacjami, w ostatnim okresie czasu niektóre z postępowań rejestrowych są prowadzone przez okres nawet 12 miesięcy uważamy, iż taka sytuacja jest niedopuszczalna i nie może być akceptowana.

Kolejnym z postępowań sądowych, których przewlekłość ma bardzo negatywny wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej są postępowania wieczystoksięgowe – czyli postępowania dotyczące zmiany stanu prawnego nieruchomości ujawnianego w księdze wieczystej. Zgodnie z informacjami uzyskanymi od przedsiębiorców – tego rodzaju postępowania trwają nie krócej niż 6 miesięcy, a w niektórych przypadkach nawet ponad 12 miesięcy. Taki stan rzeczy de facto uniemożliwia, do momentu dokonania wpisu do księgi wieczystej, zbycie lub też obciążenie nieruchomości ponieważ podstawowym warunkiem takich czynności jest tzw. rękojmia wiary publicznej ksiąg wieczystych, która jest wyłączona w przypadku braku danego wpisu w księdze wieczystej. Taka sytuacja powoduje po stronie przedsiębiorców olbrzymie trudności ponieważ np. uniemożliwia sprzedaż

nieruchomości czy uzyskanie wpisu hipoteki na zabezpieczenie kredytu (co uniemożliwia uzyskanie kredytu na działalność gospodarczą).

Niemniej ważnym rodzajem postępowań z udziałem przedsiębiorców są postępowania prowadzone w sprawie o zapłatę należności. Zgodnie z informacjami uzyskanymi od przedsiębiorców postępowania te trwają od 12 do 24 miesięcy w jednej instancji oraz od 6 do 12 miesięcy w instancji odwoławczej (poza postępowaniami o znacznym stopniu komplikacji, które trwają znacznie dłużej). Powyższe oznacza, iż minimalny okres postępowania o zapłatę w dwóch instancjach sądowych to od 18 do 36 miesięcy. Pierwsze rozprawy w prowadzonych postępowaniach w sprawach gospodarczych są zazwyczaj wyznaczane po ok. 6 miesiącach w sądzie rejonowym, po ok 3 miesiącach w sądzie okręgowym oraz ok 9 miesiącach w sądzie apelacyjnym. Powyższe umożliwia dłużnikom, którymi są niejednokrotnie podmioty, które celowo, a wręcz co do zasady unikają płacenia oczywiście należnych długów, znaczne opóźnienie czy nawet uniknięcie płatności (np. poprzez wyzbycie się majątku, który umożliwia zaspokojenie wierzyciela). Taki stan rzeczy doprowadza niejednokrotnie do upadłości firm, czy ograniczenia ich działalności, a praktycznie zawsze stanowi dla nich duże ryzyko gospodarcze oraz zwiększa koszty ich działalności np. poprzez konieczność uzyskania dodatkowego finansowania.

Biorąc pod uwagę opisane powyżej okoliczności, ale z uwzględnieniem konstytucyjnej zasady niezależności i niezawisłości Sędziów, jak również zdając sobie sprawę z ograniczeń wynikających z obecnego systemu prawnego, w tym niedoborów osobowych, zwracamy się z wnioskiem do Prezesów Sądów Rejonowych, Prezesów Sądów Okręgowych oraz Prezesa Sądu Apelacyjnego z okręgu apelacji rzeszowskiej o niezwłoczne podjęcie działań zmierzających do zdiagnozowania przyczyn opisanego powyżej stanu rzeczy, a następnie do opracowania i wdrożenia działań, które pozwolą na polepszenie sytuacji w zakresie ograniczenia przewlekłości postępowań sądowych. Jesteśmy przekonani, iż zarówno sądy, sędziowie, jak też obywatele, przedsiębiorcy oraz administracja rządowa są jednakowo zainteresowani i zaangażowani w działania, które pozwolą na jak najlepsze funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości, co jest istotnym elementem państwa prawa.

Stanowisko kieruje się do:

- 1) Prezesa Rady Ministrów;
- 2) Ministra Sprawiedliwości;
- 3) Prezesa Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie;
- 4) Prezesów Sądów Okręgowych z okręgu apelacji rzeszowskiej;
- 5) Prezesów Sądów Rejonowych z okręgu apelacji rzeszowskiej.

